

ઘોરણુ : 9

વિજ્ઞાન

પાઠ : 6

પેશીઓ

સ્વાધ્યાય સોલ્યુશન

(sem : 2)

1. પેશીની વ્યાખ્યા આપો.

➤ શરીરમાં એક નિશ્ચિત સ્થાનમાં એક નિશ્ચિત કાર્ય કરતા
વિશ્લેષ ક્રોષ્ટસમૂહને પેશી કરે છે.

2. કેટલા પ્રકારના એકમો મળીને જલવાહક પેશીનું નિર્માણ થાય છે ? તેમનાં નામ આપો.

➤ ચાર પ્રકારના એકમો :

- (1) જલવાહિનીકી,
- (2) જલવાહિની,
- (3) જલવાહક મૃદુતક અને
- (4) જલવાહક તંતુ (દફોતક) મળીને જલવાહક પેશીનું નિર્માણ કરે છે.

3. વનસ્પતિઓમાં સરળ સ્થાયી પેશી અને જટિલ સ્થાયી પેશી કેવી રીતે ભિન્નતા દર્શાવે છે ?

- વનસ્પતિઓમાં સરળ સ્થાયી પેશીના બધા કોષો રચનાની દર્શિએ સમાન હોય છે અને જટિલ સ્થાયી પેશીના કોષો રચનાની દર્શિએ એક કરતાં વધુ પ્રકારના હોય છે.

4. કોષદીવાલને આધારે મૂદ્દતક પેશી, સ્થૂલકોણક પેશી અને દફોતક પેશી વચ્ચેનો લેણ સ્પષ્ટ કરો.

મૂદ્દતક પેશી

સ્થૂલકોણક પેશી

દફોતક પેશી

કોષદીવાલ : પાતળી અને
સેલ્વ્યુલોઝની
બનેલી છે.

પ્રમાણમાં જડી
અને ખૂણાના ભાગે
સ્થૂલન ધરાવે છે.

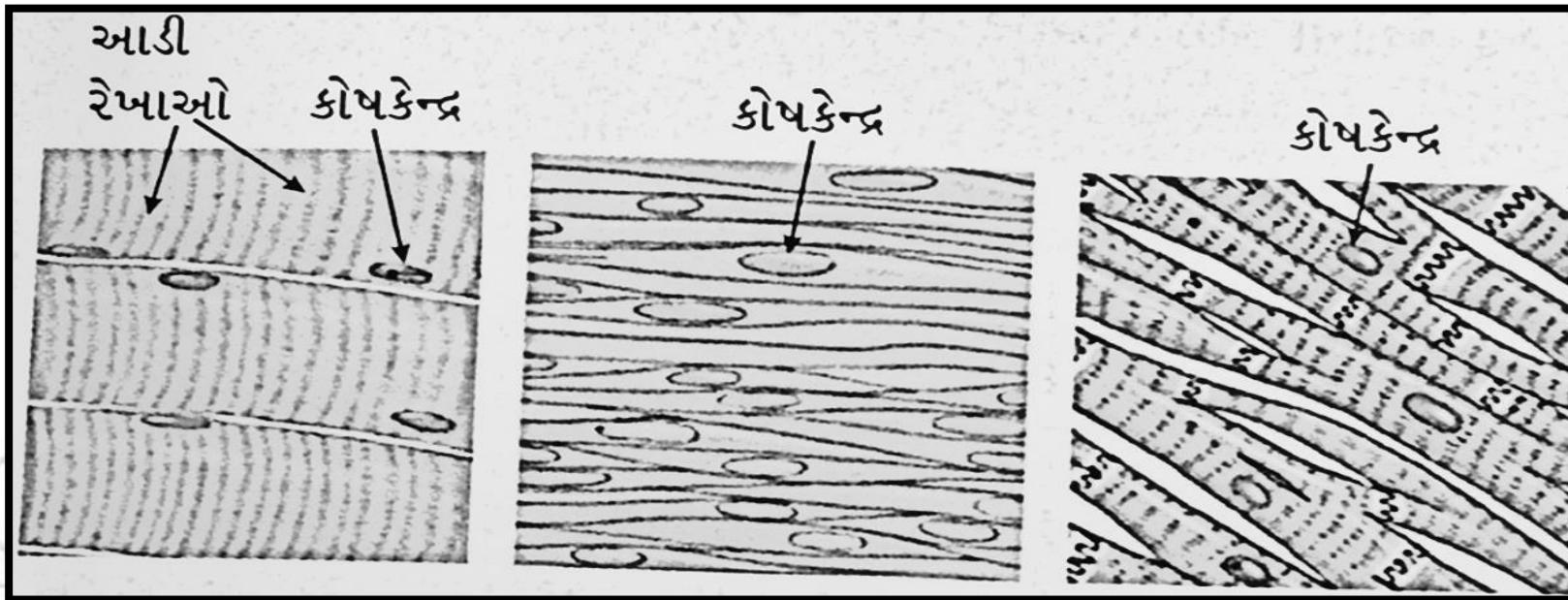
વધારે જડી દીવાલ
પર લિઝિનનું
સ્થૂલન ધરાવે છે.

5. રંધ્ર કે વાયુરંધ્રનું કાર્ય શું છે ?

- રંધ્ર કે વાયુરંધ્રનું કાર્ય :
- બાષ્પ સ્વરૂપે પાણી ગુમાવવા(બાષ્પોત્સર્જન)નું
- વાતાવરણના વાયુઓ(O_2 - CO_2)નો વિનિમય.

6. તણેય પ્રકારના સ્નાયુતંતુઓની આકૃતિ દોરી, તેમની વાચ્યેનો બેદ સ્પષ્ટ કરો.

	રેપિત સ્નાયુતંતુઓ	અરેપિત સ્નાયુતંતુઓ	હદ સ્નાયુતંતુઓ
2. પ્રકાર :	ઔચિક	અનૈચિક	અનૈચિક
3. સ્થાન :	હાથ અને પગના સ્નાયુ	અન્નમાર્ગની દીવાલ	હદથની દીવાલ
4. સ્નાયુતંતુની રચના :	લાંબા, નળાકાર, અશાખિત અને બહુકોષકેન્દ્રી	ત્રાકાકાર અને એકકોષકેન્દ્રી	શાખિત અને એકકોષકેન્દ્રી

7. હદ્દ સ્નાયુપેશીનું વિશેષ કાર્ય શું છે ?

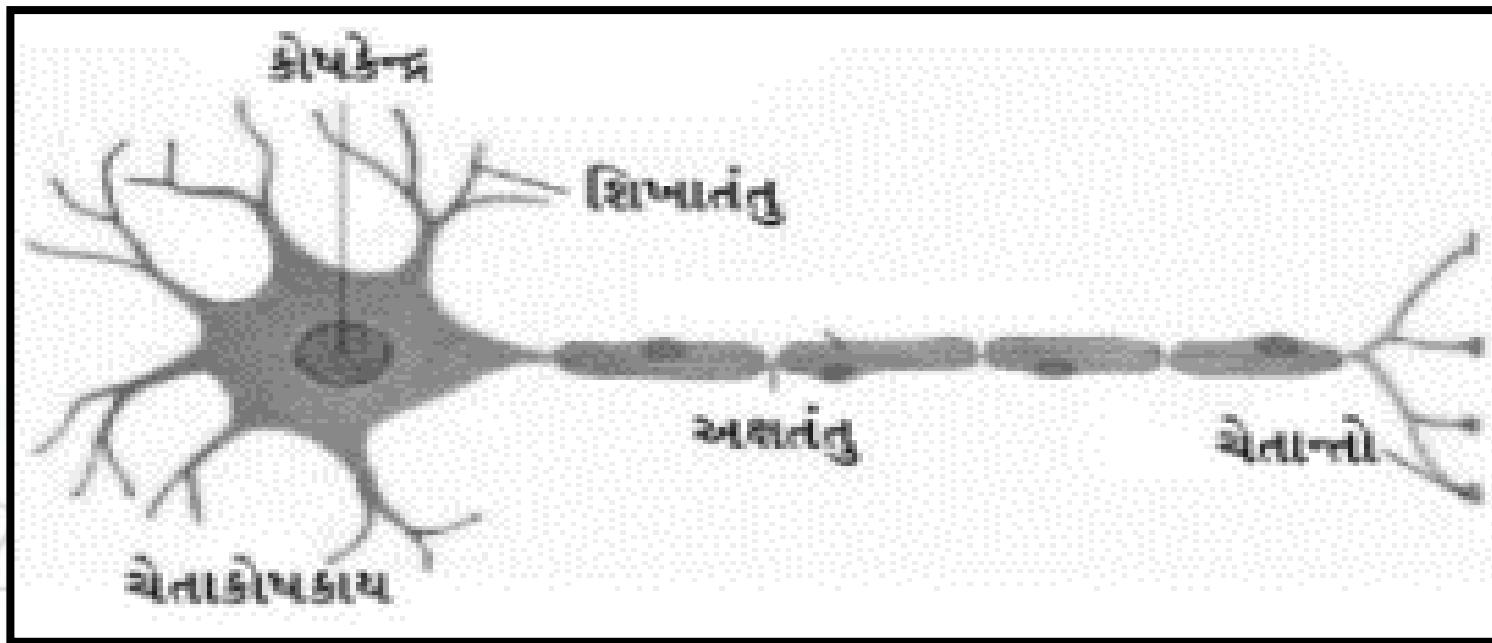
□ હદ્દ સ્નાયુ પેશીનું વિશેષ કાર્ય

➤ હદ્દથના સ્નાયુઓ જીવનપર્યત લયબદ્ધ રીતે સંકોચન અને શિથિલન કરતા રહી હદ્દથના રુધિરપંપ તરીકેની કામગીરીમાં મદદરૂપ થાય છે.

૪. ચેતાકોષના એક લક્ષણ સાથેની આકૃતિ દોરો.

➢ લક્ષણ : ચેતાકોષ 1 મીટર લંબાઈનો હોઇ શકે છે.

૭. નીચે આપેલાનાં નામ લખો :

(ા) પેશી કે જે મોંની અંદરના અસ્તરનું નિર્માણ કરે છે.

➤ લાઇસમ અધિષ્ટદ પેશી

(બ) પેશી કે જે મનુષ્યમાં સ્નાયુઓને અસ્થિ સાથે જોડે છે.

➤ સ્નાયુબંધ

(ચ) પેશી કે જે વનસ્પતિઓમાં ખોરાકનું સંવહન કરે છે.

➤ અજીવાહક પેશી

(d) પેશી કે જે આપણા શરીરમાં ચરબીનો સંચય કરે છે.

➤ મેદપૂર્ણ પેશી

(e) તરલ આંતરકોષીય આધારક દ્વય સહિત સંયોજક પેશી છે.

➤ રુધિર

(f) મગજ કે મસ્તિષ્ણમાં આવેલી પેશી.

➤ ચેતા પેશી

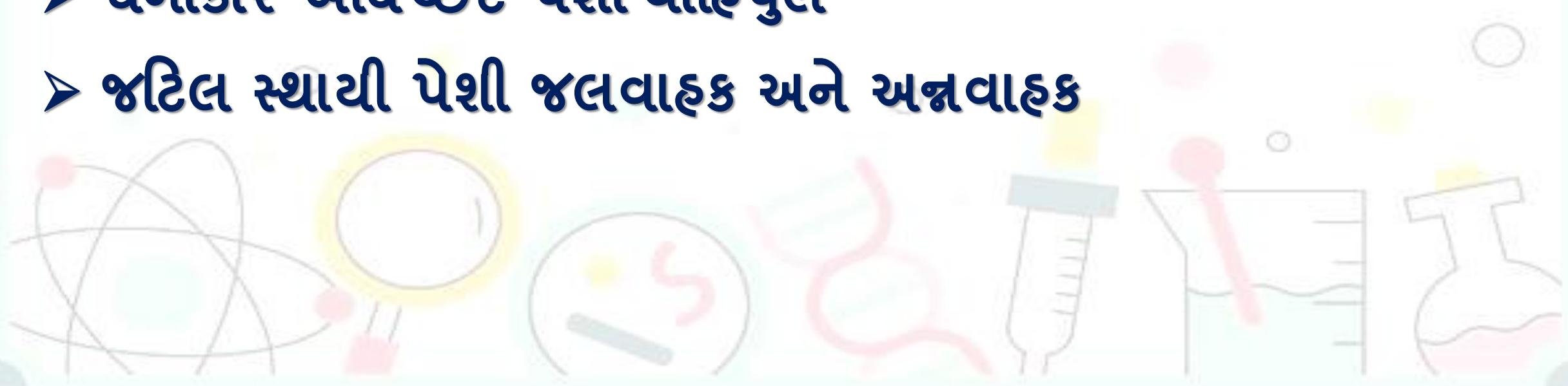

10. નીચે આપેલામાં પેશીના પ્રકારને ઓળખો :

- ત્વચા,
- વનસ્પતિની છાલ અસ્થિ,
- મૂત્રપિંડનલિકાનું અસ્તર,
- વાહીપુલ

- ત્વચા
- સ્તૂત અધિષ્ઠદ પેશી વનસ્પતિની છાલ
- દ્વિતીય રક્ષણાત્મક પેશી અસ્થિ
- સંયોજક પેશી મૂત્રપિંડનલિકાનું અસ્તર
- ઘનાકાર અધિષ્ઠદ પેશી વાહિપુલ
- જટિલ સ્થાયી પેશી જલવાહક અને અજવાહક

11. મૂદ્રતક પેશી કયા પ્રદેશમાં હોય છે ?

➤ મૂદ્રતક પેશી આધારોત્તક પ્રદેશમાં હોય છે.

12. વનસ્પતિઓમાં અધિસ્તરની ભૂમિકા શું છે ?

➤ વનસ્પતિઓમાં અધિસ્તરની ભૂમિકા :

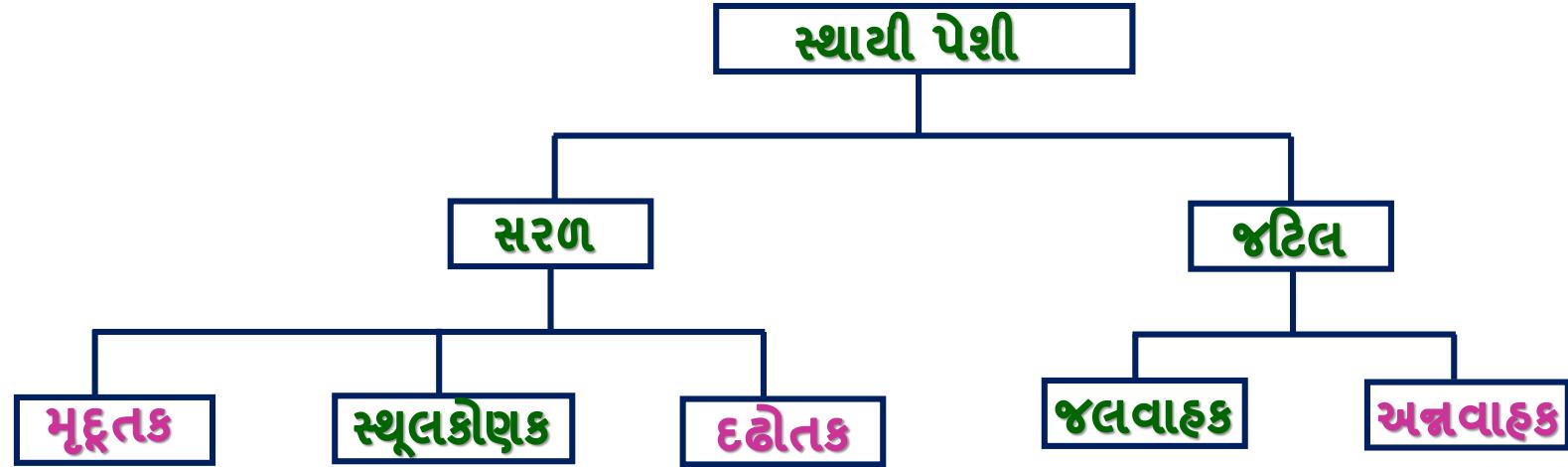
- (1) તે વનસ્પતિના બધા ભાગોનું રક્ષણ કરે છે.
- (2) તે શોખણા, સાવ અને ઉત્સ્વેદનમાં મદદ કરે છે.

13. છાલ કેવી રીતે રક્ષણાત્મક પેશીના રૂપમાં કાર્ય કરે છે ?

► છાલના કોષો આંતરકોષીય અવકાશ વગરના ચુસ્ત ગોઠવણી ધરાવતા મૃત હોય છે. તેમની કોષદીવાલ પર સુબેરિન રસાયણ સ્થૂલિત હોય છે. તે છાલને પાણી તેમજ વાયુઓ માટે અપ્રવેશશીલ પટલ જેવું બની રક્ષણાત્મક પેશીના રૂપમાં કાર્ય કરે છે.

14. નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા પૂરો :

SUBSCRIBE

COMMENT

SHARE